

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME)
Adres: Regeringsgebouw 1e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120
E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com
Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

Paramaribo, 13 November 2018

Aan: De President van de Republiek Suriname
Z.E. de heer Desiré Delano Bouterse
Kleine Combéweg 2-4
Paramaribo

Betreft: Aanbieding SER advies Minimum Uurloon aanpassing 2018

Kenmerk: SER/IFP-mc/18-25

Excellentie,

Gaarne doet de Sociaal Economische Raad u hierbij toekomen het advies inzake "Minimum Uurloon aanpassing 2018", overeenkomstig de adviesaanvraag van de Regering, ref. Sec. VP/065/2018.

Het SER advies bestaat uit een in format gegoten document en een bijlage inhoudende het technisch advies van Dr. R. Sobhie.

Het dagelijks bestuur stelt zich beschikbaar om voornoemd rapport nader toe te lichten en ontvangt daartoe gaarne een uitnodiging van u, mede ter kennismaking met de herbenoemde vooral nieuwe (plv.)leden.

Met complimenten en nodige egards u hoogachtend,
SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD,

Imro Fong Poen
Voorzitter

Bijlagen: SER advies document en technisch advies Dr, R. Sobhie

Afschrift te verzenden naar:

- De Vice-President van de Republiek Suriname, Z.E. de heer Michael Ashwin Adhin
- De Raadsadviseurs van de President, de heren Jules Wijdenbosch, Errol Alibux en Eddy Jozefzoon
- Minister van Financiën, dhr. G. Hoefdraad

Sociaal Economische Raad

Advies MUL aanpassingen 2018

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME)
Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120
E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com
Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

ADVIES VAN DE SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD	
1	Datum advies 13 November 2018.
2	Onderwerp advies Aanpassing van het minimumuurloon: ontwerpstaatsbesluit houdende uitvoering van artikel 3 lid 4 van de Wet Minimum Uurloon (SB 2014 no. 112) (ontwerp Besluit Minimum Uurloon 2018).
3	Adviesaanvrager De Regering van de Republiek Suriname.
4	Adviesaanvraagdatum 23 augustus 2018, referentienummer sec-VP/065/2018.
5	Advies Medium Schrijven van de waarnemend President van de Republiek Suriname aan de Voorzitter van de Sociaal Economische Raad d.d. 23 augustus 2018, met als onderwerp: <i>Adviesaanvraag Minimumuurloon</i> .
6	Type advies Consultatief overleg: Advies over de aanpassing van de hoogte van het minimumuurloon tarief zoals vastgelegd in het ontwerpbesluit Minimum Uurloon 2018
7	Aanleiding voor de adviesaanvraag Tijdens de behandeling van het betreffend staatsbesluit in de Staatsraad heeft dit staatsrechtelijk adviesorgaan van de President van de Republiek Suriname op 19 juli 2018 geadviseerd, met in achtneming van hetgeen gesteld is in Werkwijze en Bevindingen onder de punten 1 tot en met 7, mee te werken aan de totstandkoming van dit ontwerp-staatsbesluit. Echter adviseert de Staatsraad dat de President van de Republiek Suriname nader advies hierover inwint bij de Sociaal Economische Raad (SER) door de voorgestelde aanpassing van het minimumuurloon voor te leggen.

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(*SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME*)
Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120
E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com
Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

	<p>Hierbij is aangetekend dat vanwege de urgentie van deze kwestie het nodig is dit advies binnen 30 dagen uit te brengen.</p> <p>Vanwege de gecompliceerdheid van de materie is uitbrengen van het advies binnen dertig dagen niet gelukt. Op verzoek van de SER is door de Vice-President van de Republiek Suriname uitstel voor advies, verleend voor de periode van twee weken.</p>	
8	<p>Probleemstelling (beleidsprobleem/vraag)</p> <p>Zoals geformuleerd door de aanvrager</p>	<p>Hoe het minimumuurloon zodanig bij te stellen dat:</p> <ol style="list-style-type: none"> er een gezonde balans gevonden wordt tussen de twee volgende fundamentele uitgangspunten :<ol style="list-style-type: none"> de behoeften van de loon- en salaristrekkers en hun gezinnen op een bepaald moment en de financiële haalbaarheid van de gewenste loonniveaus. het minimumuurloon complementair is met andere maatregelen in het kader van het inkomensbeleid dat onder meer de armoedebestrijdingsmaatregelen en de subsidies meeneemt in de vaststelling.
9	Werkwijze van de SER	<p>In de plenaire van de SER op 4 september 2018 heeft de Raad haar vaste Commissie Arbeid belast met het uitbrengen van een preadvies ten aanzien van het advies gevraagd door de Regering van de Republiek Suriname. Ten aanzien van deze specifieke taak is de commissie aangevuld met drie externe deskundigen, t.w.: Dr. Rosita Woody-Sobhie (IGSR), Mr. Glenn van der San (onafhankelijk) en Gavin Ooft MSc (CBvS).</p> <p>De SER is op 2, 18 en 25 oktober 2018 speciaal in plenaire bijeen geweest ter bespreking van de adviesaanvraag van de Regering van de Republiek Suriname en komt met medeneming van het preadvies van de Commissie Arbeid tot de in het volgende onderdeel (punt 10) vastgelegde bevindingen.</p>

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(*SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME*)
Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120
E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com
Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

10	Bevindingen van de SER	<p><u>Algemeen</u></p> <p>De introductie en verhoging, althans de vaststelling, van een minimumuurloon is onderdeel van het loonbeleid van de Regering van de Republiek Suriname. Dit beleid heeft o.a. tot doel de meest kwetsbare loon- en salaristrekken op de arbeidsmarkt te beschermen.</p> <p>Teneinde de koopkracht van deze groep loontrekkers op een redelijk niveau te houden is een verhoging van het (huidige) minimumuurloon, dat voor het laatst ingaande 1 januari 2017 is herzien, noodzakelijk.</p> <p>Hierbij zij opgemerkt dat er, naast een verhoging van het minimumuurloon, andere mogelijkheden zijn ter verruiming van het netto besteedbaar inkomen, waaronder zodanige herziening van de geldende loonbelastingen, dat loon- en salaristrekken netto meer loon overhouden. Uitvoering hiervan zal niet het risico van prijsverhogingen van goederen teweegbrengen, terwijl loonsverhogingen dat wel doen. Gepleit wordt voor verhoging van de belastingvrije voet en de verruiming van de belastingtarieven alsmede de aanpassing van de percentages ter verbetering van de koopkracht, vooral daar werknemers in de particuliere sector niet in aanmerking zijn gekomen voor de koopkrachtversterking. Dit is in strijd met het gelijkheidsbeginsel.</p> <p><u>Benadering van de hoogte bijgesteld minimumuurloon</u></p> <p>De hoogte van het minimumuurloon is vastgesteld op basis van de volgende overwegingen. :</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het minimumuurloon dient minimaal gelijk te zijn aan de berekende armoedegrens van een volwassen persoon, maar is tevens afhankelijk van wat <i>kan</i> worden betaald door de werkgevers. 2. Het periodiek doen vaststellen van een armoedegrens 1x per 5 jaren kan als uitgangspunt dienen voor de berekening van het minimumuurloon. We moeten uiteindelijk komen tot een capaciteitsversterking van het Algemeen Bureau Statistiek (ABS) waarbij de armoedegrens jaarlijks, in plaats van 5-jaarlijks wordt vastgesteld.
----	------------------------	---

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(*SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME*)

Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120

E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com

Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

3. Het jaarlijks bijstellen van het minimumuurloon conform prijsontwikkelingen/CPI/inflatie. Hierbij zijn verschillende opties mogelijk, waaronder het hanteren van het jaargemiddelde, het gemiddelde van de twee voorgaande jaren dan wel het gemiddelde van het afgelopen realisatiejaar en de geprojecteerde inflatie voor het daaropvolgend kalenderjaar.
  4. De macro - economische groei/BBP tegen marktprijzen.
De berekeningswijze is dan als volgt:
    - a. Minimumuurloon is minimaal gelijk aan de armoedegrens per volwassene/aantal gemiddelde werkuren per maand, dus armoedegrens/200; de armoedegrens wordt per 5 jaar berekend aan de hand van data uit de laatste huishoudbudget survey.

Per 1 januari 2014 is het algemeen vastgesteld minimumuurloon $SRD\ 1227/200 = SRD\ 6,14$, dat gefaseerd is ingevoerd.
    - b. Vervolgens, telkens aan het begin van elk kalenderjaar het minimumuurloon corrigeren aan de hand van de inflatiecijfers. Zie punt 10.3 voor de opties.
- Gecorrigeerd per december 2017 bedraagt het algemeen minimumuurloon op basis van het voorgaande SRD 8,96 bij een inflatiecorrectie (jaargemiddelde) t.o.v. december 2014 of SRD 6,71 bij een inflatie- correctie t.o.v. december 2017 (zie bijlage).
- Opgemerkt moet worden, dat hierbij de armoedegrens per januari 2016 is vastgesteld door de Nationale Commissie Vaststelling Armoedegrens (NCVA) uitgaande van de data van het huishoudbudgetonderzoek 2013/2014, gelijk is aan SRD 850,- per maand, welke neerkomt op een minimumuurloon van SRD 5,52 per december 2017 (zie bijlage).

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(*SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME*)
Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120
E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com
Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

Aandachtspunten bij invoering bijgesteld minimumuurloon

1. Bij het verhogen van het minimumuurloon zal aandacht geschonken moeten worden aan prijsstijgingen aangezien loon moet worden gezien als kosten voor de werkgever. Mechanismen om prijsstijgingen te beteugelen zullen moeten worden ontwikkeld en uitgezet.

Gezien het doel van de overheid om de meest kwetsbare groepen binnen de samenleving te beschermen en te faciliteren zal eerder gekeken moeten worden naar de verruiming van het besteedbaar inkomen i.p.v. het verhogen van het inkomen. Dit zal met name in de fiscale sfeer gezocht moeten. Het wordt hoog tijd dat de juiste belastingschijven worden ontwikkeld en toegepast om verruiming van het besteedbaar inkomen van de meest kwetsbare groepen te realiseren zonder het risico op inflatie.

2. Bij de wijze van uitvoering van het verhoogd minimumuurloon kan gedacht worden aan alle aspecten, die nodig zijn om het i.c. aan de orde zijnde loonbeleid goed tot zijn recht te doen komen. Een van deze aspecten is het handhavingsbeleid ten aanzien van het minimumuurloon. Inadequate handhaving kan de rest van het loonbeleid frustreren. Het houdt niet alleen in stand, dat groepen werknemers niet tenminste het minimumuurloon krijgen, maar ook dat er dankzij oneerlijke concurrentie een *unlevel playing field* wordt gecreëerd voor ondernemingen (zijnde de werkgevers), waarop naleving van de wet lijkt te worden afgestraft.

Bij alle facetten van de handhaving is het controleapparaat van de overheid van onmisbaar belang. Handhaving van de Wet Minimumuurloon (WMU) geschiedt in de praktijk uitsluitend door de ambtenaren van de Dienst Arbeidsinspectie, genoemd in artikel 7 lid 1 van de wet. Volgens het Ministerie van Arbeid wordt thans gewerkt aan de versterking van dit controleapparaat. Dit is een goede en dringend noodzakelijke ontwikkeling, dat dient te worden toegejuicht. Het is echter niet voldoende.

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(*SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME*)

Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120

E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com

Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

Het uiterste en meest doeltreffend middel bij de handhaving is de oplegging van sancties. De WMU bestaat iets langer dan 4 (vier) jaar. Desondanks is uitvoerende wet- en regelgeving nodig voor de praktische toepassing van de sancties. De overheid kan echter nog meer doen om de nalevingsgraad van de WMU te verhogen.

De overheid is, zoals vaak wordt gezegd, de grootste werkverschaffer. Zij zou bij de beoordeling van inschrijvingen of bij gunning van opdrachten, de 'track record' van die werkgevers met betrekking tot de naleving van de WMU, kunnen meenemen.

De Regering van de Republiek Suriname kan het aspect van de handhaving van het minimumuurloon nog serieuzer aanpakken door haar handhavingsbeleid verder aan te scherpen. Hierbij kan de Regering van de Republiek Suriname worden ondersteund door de Dienst Arbeidsinspectie. Deze Dienst moet op dit moment een capaciteitsversterking ondergaan. De Regering van de Republiek Suriname wordt tevens geadviseerd om de volgende acties te overwegen:

- a. De onmiddellijke, althans zo snel mogelijke, voorbereiding, behandeling en afkondiging van de uitvoerende wet- en regelgeving, nodig voor het opleggen van de bestuurs- en strafsancities.
  - b. Het laten meewegen van de 'track-record' van ondernemingen c.q. werkgevers ten aanzien van de handhaving van de WMU bij de beoordeling van inschrijvingen of de gunning van opdrachten.
3. Alle maatregelen, die getroffen worden, zullen gericht moeten zijn ter bescherming van de meest kwetsbare loon- en salaristrekkers op de arbeidsmarkt. Om na te gaan of dit doel wordt verwezenlijkt, moet deze groep beter worden geïdentificeerd.

SOCIAAL ECONOMISCHE RAAD
(SOCIAL ECONOMIC COUNCIL SURINAME)
Adres: Regeringsgebouw 1^e Etage, Dr. S. Redmondstraat 118-120
E-mail: sociaaleconomischeraad2016@gmail.com
Voorzitter: imro.fongpoen@gmail.com, mobile 8857410

11	Conclusie	<ol style="list-style-type: none"> 1. De SER bepleit, dat de regering in de naaste toekomst een wetenschappelijk verantwoorde/onderbouwde methodiek formuleert ter duurzame vaststelling van het minimumuurloon. 2. Om een advies van de SER te ontvangen dat aan alle voorwaarden voldoet wordt aan de Regering van de Republiek Suriname geadviseerd om in de toekomst haar adviesaanvraag volgens de bij wet aangegeven juridische procedure in te dienen. 3. De Regering van de Republiek Suriname te adviseren, met inachtneming van hetgeen gesteld in het onderdeel Bevindingen van de SER (punt 10), mee te werken aan verhoging van het (huidig) minimumuurloon onder de in hetzelfde punt gestelde voorwaarden.
12	Advies	<ol style="list-style-type: none"> 1. De Regering van de Republiek van Suriname wordt geadviseerd met inachtneming van hetgeen gesteld in het onderdeel Bevindingen van de SER (punt 10), mee te werken aan de verhoging van het minimumuurloon tot het bedrag van SRD 8,40 per uur, ingaande 1 november 2018. Met dien verstaande, dat bedrijven welke het tarief van SRD 8,40 aantoonbaar niet kunnen opbrengen, een verzoek tot hantering van het tarief van SRD 7,25 als minimumuurloon binnen hun organisatie mogen indienen bij de Dienst Arbeidsinspectie. 2. De Regering van de Republiek van Suriname wordt geadviseerd om de aanpassing tot SRD 8.40 niet discriminatoir te laten gelden en de verhoogde percentages, die van toepassing zijn op bepaalde sectoren na te laten.
13	Bijlage	<ol style="list-style-type: none"> 1. R. Woodly-Sobhie, <i>Armoedegrens en bestaansminimum cf. het NVCA-rapport in relatie tot minimum uurloon</i> (paper ten behoeve van de Sociaal Economische Raad en haar Commissie Arbeid), d.d. 5 oktober 2018.

Memo inzake de technische vaststelling van het minimum uurloon voor 2018, als onderdeel van het 'STAATSBESLUIT van ..... 2018, houdende uitvoering van artikel 3 lid 4 van de Wet Minimum Uurloon (S.B. 2014 no. 112) (Besluit Minimum Uurloon 2018)'

Opgesteld door Rosita Sobhie, dd. 5 oktober 2018

=====

In opdracht van de SER heeft ondergetekende het preadvies inzake de hoogte van het minimum uurloon voor het jaar 2018, zoals beschreven in het STAATSBESLUIT van ..... 2018, houdende uitvoering van artikel 3 lid 4 van de Wet Minimum Uurloon (S.B. 2014 no. 112) (Besluit Minimum Uurloon 2018)', bestudeerd en de nodige commentaren in dit document opgenomen.

In dit document worden een drietal zaken behandeld:

1. Een evaluatie van de wijze van vaststelling van de hoogte van het minimum uurloon door de Commissie Arbeid,
2. Een korte uiteenzetting van de vastgestelde armoedegrens en het daaruit af te leiden bestaansminimum, zoals voorbereid door de Nationale Commissie voor de vaststelling van de armoedegrens (hier en verder, NVCA).
3. Overwegingen bij de vaststelling van het minimum uurloon en bijbehorende calculaties.

Ad.1 Evaluatie van het vastgestelde tarief minimum uurloon

In het 'STAATSBESLUIT van ..... 2018, houdende uitvoering van artikel 3 lid 4 van de Wet Minimum Uurloon (S.B. 2014 no. 112) (Besluit Minimum Uurloon 2018)' is in artikel 2 de volgende vaststelling opgenomen:

Artikel 2

1. *Het minimum uurloon wordt, zoals geregeld in artikel 3 lid 1 van de wet, ingaande 01 juli 2018 vastgesteld op **SRD 8,40** (acht Surinaamse Dollar en veertig centen).*
2. *Het minimum uurloon wordt, zoals geregeld in artikel 3 lid 2 van de wet, ingaande 01 juli 2018: a. voor winkelbedrijven met uitzondering van de zogenaamde buurtwinkel die voornamelijk levensmiddelen verkoopt en minder dan 4 werknemers heeft, vastgesteld op SRD 10,08 (tien Surinaamse Dollar en 8 centen); b. voor personeel van Horeca bedrijven met meer dan 12 werknemers en personeel van bewakingsbedrijven, vastgesteld op SRD 11,76 (elf Surinaamse Dollar en zesenzeventig centen).*

De toelichting van voornoemd artikel laat zien dat de overwegingen voor de vaststelling van het basis (algemeen) tarief (SRD 8,40) voor een deel gebaseerd is op (1) de gevolgde werkwijze bij de **eerste vaststelling van het minimum uurloon in 2014** en (2) gedeeltelijk gekoppeld is de procedure van de vaststelling van de armoedegrens zoals gevolgd door de NVCA.

De vaststelling van het minimum uurloon in 2014 is zoals in de nota van toelichting is beschreven afgeleid van een armoedegrens (basispakket), welke afgeleid is van een 2000 kcal voedselpakket. De waarde van het basispakket (bestaande uit voeding en niet-voeding items) of te wel het armoedegrens had een totale waarde van gelijk aan SRD 1227,65 per volwassen persoon per maand (zie memorie van toelichting 'WET van ..... 2018 houdende bepalingen over de vaststelling van het minimumloon (Wet Minimumloon)'). Er is geen officiële referentie vermeld omtrent de vaststelling van de hiervoor genoemde armoedegrens van SRD 1227,65. Ook ontbreekt de informatie om welk referentie jaar het gaat. Het minimum uurloon van 1 januari 2015 is vervolgens berekend

door de armoedegrens te delen door 200 uren (1227.65/ 200 uren), met als tarief SRD 6.14 per uur, uitgaande van een totaal van 200 uren per maand bij een 6 daagse werkweek.

Er is in 2014 gekozen voor een gefaseerde introductie van het minimum uurloon van SRD 6,14. Per 1 Januari 2015 is 70% van het uurloon als minimum vastgesteld, in 2016: 85% (SRD 5.22) en per 1 Januari 2017 is de volledige hoogte van 6,14 per uur als tarief gehanteerd. Dit algemeen tarief is verder conform de wettelijke bepaling (artikel 3 lid 2) met **20%** verhoogd voor winkelbedrijven met uitzondering van de zogenaamde buurtwinkel die voornamelijk levensmiddelen verkoopt en minder dan 4 werknemers heeft, en met **40%** voor personeel van Horeca bedrijven met meer dan 12 werknemers en personeel van bewakingsbedrijven. Voor de verdere discussie van de vaststelling van de hoogte van het tarief vormt deze ophoogfactor geen discussie daar zij automatisch het algemeen tarief volgt. In Tabel 1 is een overzicht van de verschillende tarieven en de onderlinge verhoudingen opgenomen voor de jaren 2015-2017.

Tabel 1 Tarieven minimum uurloon 2015-2017 en de onderlinge verhoudingen

Categorie	Verhouding categorieën	2015	2016	2017
Gefaseerde invoering van het berekende minimum uurloon van SRD 6,14 bij de invoering		70%	85%	100%
Algemeen	100%	SRD 4.29	SRD 5.22	SRD 6.14
Cat A. winkelbedrijven met uitzondering van de zogenaamde buurtwinkel die voornamelijk levensmiddelen verkoopt en minder dan 4 werknemers.	120%	SRD 5.15	SRD 6.26	SRD 7.37
Cat. B. voor personeel van Horeca bedrijven met meer dan 12 werknemers en personeel van bewakingsbedrijven	140%	SRD 6.01	SRD 7.31	SRD 8.60

Ad 2. Armoedegrens en bestaansminimum cf. het NVCA-rapport in relatie tot minimum uurloon

In 2018 is opnieuw **de wijze van vaststelling** van het minimum uurloon voorbereid door de Commissie Arbeid en wel voor 1 januari 2018 (en verder). In deze notitie wordt deze vaststelling nader bestudeerd. Bij de tweede vaststelling heeft de *commissie Arbeid* consistentie betracht door het minimum uurloon wederom te berekenen uitgaande van een armoedegrens. Een nadere evaluatie van de gevolgde werkwijze laat zien dat er enige fouten in de calculatie en redenering zijn. Deze worden in de 2 volgende alinea's besproken.

De commissie is bij haar berekening uitgegaan van de armoedegrens zoals berekend door de NVCA en heeft dus niet meer gewerkt met de armoedegrens van SRD 1227,65 (van de eerste vaststelling). De NVCA is een technische commissie bestaande experts van SOZAVO, SPS, ABS en IGSR welke in 2016 door de RvM is aangesteld voor onder meer het berekenen van de armoedegrens. De NVCA heeft een armoedegrens berekend op basis van een 2200 kcal per dag voedselpakket per volwassen equivalent, gebaseerd op de data van het huishoudbudgetonderzoek 2013/2014. De vastgestelde armoedegrens is, uitgaande van een engelcoëfficiënt van 60% (hetgeen inhoudt dat 40% van de

waarde van dit basispakket bestaat uit niet-voedings items), gelijk is aan SRD 525 per december 2014 per volwassene per maand. Gecorrigeerd voor inflatie (eindejaars) is deze armoedegrens per december 2016 gelijk aan SRD 1010 per volwassene per maand en SRD 1104 per december 2017 (zie Tabel 2).

De eerder genoemde *commissie Arbeid* heeft voor haar berekening gebruikt gemaakt van deze armoedegrens, alleen heeft zij in tegenstelling tot de vaststelling van het minimumloon in 2014, deze grens nog eens opgeblazen met een 60% engelcoëfficiënt. Dit is onjuist omdat een engelcoëfficiënt zulks niet ten doel heeft. Evenwel is het een goed uitgangspunt van de commissie om vast te stellen dat de berekende armoedegrens een fractie dient te zijn van het minimum uurloon en te kiezen voor een actuele armoedegrens. In het NVCA rapport wordt namelijk ook een onderscheid gemaakt tussen de **berekende armoedegrens**, het **vast te stellen minimum bestaansniveau** en de **wijze van actualiseren**. De berekende armoedegrens betreft een technische calculatie waar impliciet rekening wordt gehouden met prijzen en verder een berekening is naar het niveau van een volwassen equivalent. Er mag echter geenszins een engelcoëfficiënt gebruikt worden om van een armoedegrens een bestaansminimum af te leiden.

Een correcte vaststelling van het minimum loon, uitgaande van de NVCA-armoedegrens, moet dus zijn: $SRD\ 1104/200 = SRD\ 5,52$ per uur (voor het algemene tarief per dec 2017, zie Tabel 2).

Tabel 2 Minimum uurloon afgeleid van NVCA-armoedegrens

Vaststelling met NVCA armoedegrens	Survey periode	Dec 2014	Dec2015	Mei 2016	Dec 2016	Dec2017
Totaal basispakket 2200kcal (armoedegrens per maand)	515	525	657	846	1010	1104
CPI (eindejaars)				100	119.4	130.5
Minimum uurloon			3.29		5.05	5.52

Ad. 3 Overwegingen bij het vaststellen van een minimum uurloon

Het vaststellen van een bestaansminimum en een minimum uurloon neemt over het algemeen meer factoren in overweging, rekening houdend met het effect hiervan op de werkenden, de werkgever en de overheid. Factoren die in overweging worden genomen zijn over het algemeen de prijsontwikkeling, de economische groei, de afhankelijkheidsratio (het aantal gezinsleden binnen het huishouden dat afhankelijk is van het minimum loon van de werkende) en de reeds door de overheid gesubsidieerde componenten van de ‘basic needs’ van een individu, het draagkracht van de private sector, de impact van de hoogte van een minimum loon op de bestaande loonstructuur enz.

Vaststelling van het minimum loon conform de wijze van 2014, waarbij het minimumloon gelijk is aan de armoede grens heeft het risico dat een eerder vastgestelde minimum loon bij een hernieuwde vaststelling van de armoedegrens (uit actuele huishoudbudget onderzoeken) hoger of lager kan uitvallen. In de praktijk zal het lager uitvallen van een eerder vastgestelde minimumloon problemen veroorzaken. Niemand wil namelijk terug in loon. Dit probleem speelt dan ook hier, indien wordt uitgegaan van de NVCA-armoedegrens van SRD 525 per december 2014 (of SRD 1104 per december 2017) tegenover de oude grens van SRD 1227,65 (december 2014). Het is altijd raadzaam om een definitieve vaststelling van een minimum uurloon niet 1 op 1 vast te pinnen aan het berekend bedrag van de armoedegrens en louter alleen daarvan uit te gaan. Belangrijk is ook om andere economische factoren in acht te nemen.

Ongeacht van welke armoedegrens men uitgaat, voor ‘tussenliggende’ jaren, dat wil zeggen jaren waar geen micro data van huishoudens beschikbaar is, zal het minimum uurloon bijgesteld moeten worden gebruikmakend van indicatoren als inflatie, economische groei, productiviteit van de werkende etc. Indien we uitgaan van de armoedegrens van 2014 zoals vastgesteld door het NVCA zijn de armoede grenzen voor 2016 tot en met juli 2018 berekend middels een inflatie correctie (ABS, 2018). De geschatte cijfers, rekening houdend met de inflatie (Tabel 3) zijn in Tabel 2 opgenomen. In Tabel 4 en 5 zijn de geactualiseerde cijfers van de armoedegrens van SRD 1227,65 opgenomen. In tabel 4 staan de cijfers uitgaande van een correctie met de einde jaars- inflatie, terwijl Tabel 5 werkt met het gemiddelde jaar inflatie cijfer. Beide tabellen laten zien wat de hoogte van het minimum uurloon per december 2017 is uitgaande van 1) een inflatie correctie van (dec) 2018 tov (dec) 2017, en 2) een inflatie correctie tov Jan. 2015. Verder is de procentuele verandering tov van het voorgaande jaar ook weergegeven.

Tabel 3 Inflatiecijfers 2014-2018

	Survey periode	Dec. 2014	Dec. 2015	Mei 2016	dec.2016	dec. 2017
Cpi ¹ totaal (2009, daarna 2016 als basis)	139.6	142.2	178	229.4 (=100.8)	119.4	130.5
Cpi (2016 basis) eindejaars		62.48	78.21	227.58=100	119.4	130.5
inflatie (eindejaars) %		3.9	25.1		52.4	9.2
inflatie (jaargemidd)		3.4	6.9		55.5	22.0
index jaargemidd		62.1	66.4		103.3	126.0

Tabel 4 Minimum uurloon uitgaande van de eerste vaststelling van SRD 4,29, einde jaars inflatie

	Jan 2015	Jan 2016	Jan 2017	Jan 2018
2000 kcal, TOTP: SRD1227.65	70	85	100	100
Uurloon : SRD 1227/200= 6.14	4.29	5.22	6.14	
MUL, tov 2017 bijstellen				6.71 (=130.5/119.4 *6.14)
MUL, 2018 en verder tov 2015 bijstellen		5.22	6.14	8.96
% verandering		0.22	0.18	0.46
MUL, 2016 en verder tov 2015 bijstellen		5.37	8.20	8.96
% verandering		0.25	0.53	0.09

Tabel 5 Minimum uurloon uitgaande van de eerste vaststelling van SRD 4,29, jaar gemiddelde inflatie

	Jan 2015	Jan 2016	Jan 2017	Jan 2018
2000 kcal, TOTP: SRD1227.65	70	85	100	100
index jaargemidd	62.1	66.4	103.3	126.0
MUL, tov 2017 bijstellen	4.29	5.22	6.14	7.49
MUL, 2018 en verder tov 2015 bijstellen		5.22	6.14	8.70
% verandering		0.22	0.18	0.42
MUL, 2016 en verder tov 2015 bijstellen		4.59	7.14	8.70
% verandering		0.07	0.56	0.22